

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 11 november, 2015.....

Hallands sjukhus
Sjukhus

Halmstad
Ort

Klinisk mikrobiologi
Klinik

Tomas Bergström, klinisk mikrobiologi

.....
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Klinisk mikrobiologi och vårdhygien vid Hallands sjukhus i Halmstad ansvarar ensamt för sådan verksamhet inom Region Halland. Den mikrobiologiska diagnostiken är central för verksamheten och förlagd till Halmstad. Metodarsenalen är allsidig, och ett stort antal analyser inom bakteriologi, virologi, mykologi samt parasitologi utförs på ca 170.000 prover årligen (2014). Både antalet analyser samt provvolym är i ökande. Sammantaget ger bredden av den mikrobiologiska analysverksamheten ett gott underlag för ST-utbildning i ämnet. Diagnostiken sker också på helger vilket kräver jourverksamhet (anträffbarhet per telefon i första hand). ST-läkarna deltar i jourverksamheten efter 1-2 års utbildning. Det finns skriftliga instruktioner från regionen om hur ST-bildningen ska bedrivas.

- A Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS 2008:17
- C Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs

B Medarbetarstab och interna kompetenser

En specialist i klinisk mikrobiologi (disputerad), tillika handledare och VC, ansvarar för ST-utbildningen av tre ST-läkare. Han har genomgått handledar- och ledarskaps-utbildning,

KLINISK_Mikrobiologi_Halmstad_2015

anordnad av Region Halland. Teknisk handledning av ST-läkarna sker även via en disputerad biolog och en molekylärbiolog. Sammantaget består handledarmiljön alltså av tre högutbildade personer varav två är disputerade och en är specialistläkare. En enda studierektor (barnläkare) handhar all ST-utbildning för hela sjukhuset. Hon ger central info via e-mail och har god anträffbarhet, men i praktiken föreligger ingen närmare kontakt mellan henne och ST-läkarna inom mikrobiologi eller övriga discipliner inom laboriemedicin.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☒
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Den laboriemedicinska avdelningen är modern och välutrustad. Alla ST-läkare har fasta arbetsplatser samt tillgång till egen dator. Verksamheten har på senare tid vuxit ur sina lokaler och inte alla ST-läkare har egna rum där de kan arbeta ostört. Biblioteket är uppdaterat och ST-läkarna erbjuds medel för inköp av läroböcker. Utbudet av mikrobiologiska biblioteksböcker är dock begränsat. Hallands landsting har ett välfungerande bibliotekstjänst med stort utbud av tidskrifter. Inom mikrobiologi är apparatparken uppdaterad och av hög kvalitet, vilket möjliggör en lokal ST-utbildning inom mikrobiologisk metodik på adekvat nivå. En för laboriemedicin gemensam molekylärbiologisk centrubildning är under uppförande, vilket kan gynna ett framtida samarbete mellan de tre specialiteterna klinisk kemi, mikrobiologi och patologi.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☒
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Alla ST-läkarna har fått introduktion inför arbetet på det mikrobiologiska laboriet (se bilaga) samt individuella kontrakt och utbildningsprogram. Specialistföreningens utbildningsbok inom klinisk mikrobiologi används för att utforma detta program och regelbundna uppföljningar görs. Ungefär varannan månad sker en strukturerad genomgång med handledaren och en mer genomgripande översyn sker årligen. Randutbildning äger rum lokalt under 6 månader via infektionskliniken på Hallands sjukhus, Halmstad medan tjänstgöring inom främst klinisk virologi sker externt under tre 6-veckorsperioder hos universitetssjukhusen i Lund och/eller Göteborg samt hos Folkhälsomyndigheten i Stockholm.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☒
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

Utbildad handledare finns tillgänglig för alla tre ST-läkare. Utbildningsprogrammet utvärderas vid regelbundna, av ST-läkarna dokumenterade samtal med handledaren och verksamhetschefen (samma person). Utbildningsklimatet är gott med samtal, både internt och med kliniker. Som ovan nämnts förefinns ytterligare handledarresurser i form av disputerad mikrobiolog samt molekylärbiolog, vilket kan utgöra en trygghet för kontinuiteten. Tidigare diskuterades även handledarsamarbete med Lunds universitetssjukhus vilket kan komma att återupptas.

- A Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS 2008:17
- C Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs

F Teoretisk utbildning

Deltagande i externa kurser uppmuntras av avdelningens ledning och alla ST-läkarna kan gå kurser som rekommenderas av specialistföreningen i mikrobiologi. Minst tre SK-kurser eller liknande krävs. Även deltagande i internationella kurser och konferenser uppmuntras. Ett stort nationellt problem för ST-utbildningen i ämnet är dock att kursen i mikrobiologisk metodik, som anges som obligatorisk i utbildningsboken, är nedlagd. Tid för självstudier inom mikrobiologi finns främst under eftermiddagarna och används av alla ST-läkare för sådant. Avdelningen är ackrediterad inom flera diagnostiska områden och ST-läkarna deltar i det kontinuerliga kvalitetskontrollarbete som detta innebär.

- A Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS 2008:17
- C Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Såväl vetenskapliga arbeten som kvalitetsarbeten utförs av alla ST-läkare under ledning av disputerad handledare. Den lokala utvecklingen inom molekylär diagnostik kan erbjuda ett nytt forskningsfält framgent. Ingen av ST-läkarna är doktorandanmäld, och möjligheter till sådan utbildning föreligger för närvarande inte. Alla ST-läkare ska dock gå en kurs i forskningsmetodik som anordnas av Region Halland. Litteraturgenomgångar i form av Journal Club finns inte inom klinisk mikrobiologi, medan såväl klinisk kemi som patologi erbjuder sådan utbildning. Ett ökat vetenskapligt samarbete såväl internt inom laboriemedicin samt extern med universitetssjukhus kan vara av värde för ST-läkarnas utbildningsmiljö.

- A Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS 2008:17
- C Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Alla ST-läkare genomgår en 10 dagars kurs i ledarskap och kommunikation i landstinget regi. ST-läkarna deltar i kliniska konferenser och möten där kommunikation med behandlande läkare utvecklas. Undervisning av kliniskt verksamma läkare och annan vårdpersonal görs av ST-läkarna i flera olika fora.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☒
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- **Diagnostisk verksamhet av hög kvalité och av en tillräcklig provvolym samt analysarsenal som är adekvat för utbildning av 3 ST-läkare inom de flesta mikrobiologiska analysområden**
- **Ansvar för vårdhygien möjliggör utbildning inom och profilering åt denna subspecialitet**
- **Pågående externt samarbete med Lund, Folkhälsomyndigheten samt Göteborg borgar för ST-kompetens även inom klinisk virologi**
- **Gott utbildningsklimat**
- **Påbörjat arbete med att upprätta en molekylärdiagnostisk enhet i samarbete med klinisk kemi och patologi är lovande**
- **Kontinuitet och kompetens inom verksamhetens ledning**

Svagheter

- **Liten enhet med endast en specialist ger sårbarhet avseende ST-utbildningen**
- **Regional universitetsklinik fungerar inte optimalt med avseende på stöd till ST-utbildning i klinisk mikrobiologi i Region Halland**

Förbättringspotential

- **Specialistbemanningen inom mikrobiologi kan komma att bli utmärkt när/om nuvarande ST-läkare blir specialister och stannar på kliniken**
- **Utökning av samarbetet med andra laboratorieenheter lokalt är önskvärd med avseende på teknisk utveckling samt kvalitetsarbeten**
- **Samarbetet med universitetskliniker i Skåne samt nationellt bör utökas, för att stimulera till hög kvalité på vetenskapliga arbeten under ST-utbildningen.**
- **Möjlighet till doktorandarbete till följd av sådant samarbete bör undersökas.**